

**STANOVISKA HLAVNÉHO KONTROLÓRA
K NÁVRHU ROZPOČTU OBCE GALOVANY
NA ROKY 2026 - 2028**

Hlavný kontrolór spracuje odborné stanovisko k návrhu rozpočtu pred jeho schválením v obecnom / mestskom zastupiteľstve - § 18f, bod 1, písm.c) – **Zákon o obecnom zriadení č.369/1990 Zb. v znení n.p.**

Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu hlavný kontrolór predkladá ako samostatný bod programu zastupiteľstva alebo je súčasťou bodu, v ktorom sa predkladá návrh rozpočtu. Odborné stanovisko by malo zastupiteľstvo zobrať na vedomie uznesením.

A. Všeobecná časť

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

A.1.1. Súlad so všeobecne záväznými predpismi (legislatívnymi normami upravujúcimi proces zostavenia rozpočtu)

- **Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** - zákon č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.:
 - rozpočet obce obsahuje zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce,
 - rozpočet obce je zostavený na tri rozpočtové roky,
 - viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce,
 - obce sú pri zostavovaní rozpočtu povinné prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
 - rozpočet je vnútorne rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie,
 - rozpočet obce sa predkladá na schválenie orgánu podľa osobitného predpisu obecnému zastupiteľstvu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie,
 - celkový rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový,
 - obce sú povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový, zákon umožňuje výnimky,
 - kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový pri uplatnení výnimiek.
- **Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti** – Zákon č.493/2011 Z.z.
 - subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet

na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

- **Zákon o obecnom zriadení** – Zákon č. č.369/1990 Zb. v znení n.p.
 - rozpočet obce sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka.

A.1.2. Súlad so strategickými dokumentami a VZN obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s platnými:

- Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce,
- Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami obce,
- Všeobecne záväzným nariadením o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Galovany,
- VZN o poskytovaní dotácií.

A.1.3. Dodržanie informačnej povinnosti

- **Zákon o obecnom zriadení** – Zákon č. č.369/1990 Zb. v znení n.p.’
 - obec zverejní návrh rozpočtu obce najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce; ustanovenia § 6 ods. 4 až 7 zákona o obecnom zriadení platia rovnako.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 s výhľadom na roky 2027-2028 bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov dňa 27.10.2025.

A.2 Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa:

- rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami,
- Vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG)
- Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, číslo: MF/007079/2025-41, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi – príspevok č.2/2025
- Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028

A. 3 Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza z predpokladaného rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, z vývoja hospodárenia obce v roku 2025 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch ako aj z údajov, ktoré poskytuje komunálna kalkulačka Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej RRZ).

Komunálna kalkulačka RRZ je pomôcka pre samosprávy, ktorá prepočítava príjem z podielových daní pre jednotlivé obce a VÚC pre najbližšie roky. Oficiálne informácie o predpokladaných príjmoch samospráv z podielových daní má v zodpovednosti Ministerstvo financií SR.

RRZ preto pravidelne prináša vlastné odhady a odhady *Výboru pre daňové prognózy* prepočítané na úroveň jednotlivých obcí a VÚC s cieľom informovať o priebežnom vývoji odhadov. Odhady sú indikatívne a je na samosprávach, či a akým spôsobom informáciu o odhadoch zohľadnia.

Kalkulačka zohľadňuje najnovšie východiskové štatistické údaje (vrátane predbežných na rok 2026), ako aj aktualizovaný mechanizmus (vrátane návrhu jeho úpravy, aktuálne v MPK) prerozdelenia dane medzi jednotlivými samosprávami. Vplyv navrhovanej zmeny prerozdelenia je vypočítaný v samostatnom súbore.

Kalkulačka prepočítava mesačné sumy v bežnom roku v súlade s § 7m zákona, na základe ktorého bol samosprávam poukázaný preddavok 150 mil. eur na mesiac máj. Vysporiadanie sumy sa uvažuje rovnomerne v mesiacoch august až december 2025.

Odhady pre roky 2026 až 2028 obsahujú

- **predbežné východiskové štatistické údaje 2026**
- **pripravovanú úpravu prerozdeľovacieho mechanizmu**
- **vplyvy vládou prijatého konsolidačného balíčka na rok 2026**
- **zmenu podielu dane poukázanej obciam z 55,1 % na 53,0 % a VÚC z 29,5 % na 28,6 %.**

Výnos dane sa od roku 2026 rozdeľuje jednotlivým obciam podľa nasledovných navrhovaných váh:

- a. 28 % (pôvodne 28,8 %) podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka, z toho 57 % prepočítaný koeficientom nadmorskej výšky obce,
- b. 38,9 % (pôvodne 40 %) podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka prepočítaného koeficientom v závislosti od zaradenia obce do veľkostnej kategórie
- c. 27 % (pôvodne 24,9 %) podľa počtu žiakov (detí, poslucháčov) škôl a školských zariadení zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu a prepočítaného príslušným koeficientom,

- d. 6,1 % (pôvodne 6,3 %) podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovŕšili vek šesťdesiatdva rokov, s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka.

B. Posúdenie návrhu rozpočtu

Rozpočet obce 2026	
Galovany	Schválený rozpočet
Bežné príjmy spolu	142 000,00
Bežné výdavky spolu	142 000,00
Bežný rozpočet	0,00
Kapitálové príjmy spolu	616 666,02
Kapitálové výdavky spolu	701 194,75
Kapitálový rozpočet	-84 528,73
Bežné príjmy + Kapitálové príjmy	758 666,02
Bežné výdavky+Kapitálové výdavky	843 194,75
Bežný rozpočet+Kapitálový rozpočet	-84 528,73
FO príjem spolu	89 528,73
FO výdaj spolu	5 000,00
Finančné operácie	84 528,73
Príjmy spolu	848 194,75
Výdavky spolu	848 194,75
Rozpočtové hospodárenie	0,00

Z uvedeného je zrejmé, že obec plánuje pre rok 2026 vyrovnaný rozpočet. Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný, kapitálový rozpočet schodkový, s kapitálovými príjmami z dotácie na rekonštrukciu kultúrneho domu.

Bilancia finančných operácií je prebytková. V príjmových finančných operáciách je zahrnutý úver vo výške 55 000 € a zapojenie rezervného fondu 34 528,73, ktoré budú použité na kapitálové výdavky,

Dňa 28. októbra 2025 bola schválená novelizácia, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Novelizácia sa upravuje systémovo umožniť použitie prostriedkov rezervného fondu aj na bežné výdavky počas celého rozpočtového roka.

V § 10 ods. 7 tretia veta znie:

„Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie prostriedkov rezervného fondu, účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu^{17a)} nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov a suma rozpočtovaných prostriedkov rezervného fondu.“.

V § 10 odsek 9 znie:

„(9) Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu, môže obec alebo vyšší územný celok na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.“.

V § 12 ods. 3 sa za slovo „ods.“ vkladajú slová „7 a“.

(3) Obec a vyšší územný celok sledujú v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávajú zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, pričom schodok bežného rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku môže vzniknúť len z dôvodu použitia prostriedkov rezervného fondu podľa § 10 ods. 7 a 9 alebo použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu,^{17a)} nevyčerpaných v minulých rokoch.

Rizikové faktory, ovplyvňujúce príjmovú a výdavkovú časť rozpočtu, očakávané v roku 2026 súvisia s dopadom nových právnych noriem a predpisov.

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky schválili zákony, ktoré sú súčasťou 3. balíka konsolidácie. Opatrenia majú prispieť k postupnej stabilizácii verejných financií, ku zníženiu deficitov a k zlepšeniu hospodárenia štátu.

Aktuálna konsolidácia pre rok 2026 je vo výške 2,7 miliardy €, pričom prioritou je šetrenie na štáte, ktoré by malo dosiahnuť 1,3 miliardy €.

C. Úverová a splátková záťažnosť

Obec v zmysle ustanovenia § 17 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka **znížených o prostriedky** poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Obec plánuje v roku 2026 prijať návratné zdroje financovania vo výške 55 000 €.

Výpočet dlhu obce a dlhovej služby obce podľa § 17 zákona č.583/2004 Z.z.

a) Východiskové údaje z Návrhu rozpočtu na 2026 - Očakávaná skutočnosť 2025 :

Bežné príjmy Očakávaná skutočnosť 2025 k 31.12.2025:	Suma v Eur
Bežné príjmy obec	142 000,00
Bežné príjmy RO	
Úhrn bežných príjmov obce a RO k 31.12.2025	142 000,00
Bežné príjmy obce a RO znížené/upravené o účelovo určené:	
- dotácie napr. RK 312001, 312012, 312007, 312008...	-5 000,00
- prostriedky EÚ	
- prostriedky zo zahraničia RK 331xxx	0,00
- príjmy podľa osobitných predpisov napr.:	
- z náhradnej výsadby drevín RK 292027	0,00
- dary, granty, príspevky napr. RK 311, 315 ...	0,00
- ...	
Úhrn upravených bežných príjmov obce a RO k 31.12.2025	137 000,00

b) Východiskové údaje z Návrhu rozpočtu na rok 2026 k 31.12.2026:

2. Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky obce podľa § 17/8 zákona č.583/2004 Z.z.k 31.12.2026	Suma v Eur
Celková suma dlhu obce k 31.12.2026 spolu	50 000,00
Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítavajú záväzky na účte:	
231 BÚ zostatok istiny z KBÚ na predfinancovanie projektov EÚ	
461 BÚ zostatok istiny z DBÚ na predfinancovanie projektov EÚ	
479 BÚ zostatok istiny ŠFRB	
231, 461, 479 zostatok nesplatených úrokov	
Celková suma dlhu obce upravená podľa §17/8 zákona č.583/2004 Z.z. k 31.12.2026 (zostatok istiny bez úrokov)	50 000,00

c) Výpočet dlhu obce podľa § 17/6 zákona č.583/2004 Z.z.:

Výpočet dlhu obce k 31.12.2026 podľa § 17/6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z.	Suma v Eur
Úhrn bežných príjmov obce a RO k 31.12.2025	142 000,00
Celková suma dlhu obce upravená podľa §17/8 zákona č.583/2004 Z.z. k 31.12.2026	50 000,00
Dlh obce v % k 31.12.2025 - pravidlo 60%*	35,21%

* Pomer dlhu k BP v % = celková suma dlhu obce / úhrn bežných príjmov za predchádzajúci rozpočtový rok x 100

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z.bude splnená v roku 2026.

d) Výpočet dlhovej služby obce podľa § 17/6 zákona č.583/2004 Z.z.:

Výpočet dlhovej služby obce k 31.12.2026 podľa §17/6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. Do celkovej sumy splátok sa nezapočítava suma ich jednorázového predčasného splatenia §17/8.	Suma v Eur
Suma splátok istiny a úrokov z Návrhu rozpočtu na 2026 k 31.12.2026	
- 821004 splátka istiny z krátkodobého bankového úveru	
- 821005 splátka istiny z dlhodobého bankového úveru	5 000,00
- 821007 splátka istiny z dlhodobého úveru ŠFRB	
- 821007 splátka istiny z dlhodobej NFV xxx	
- 821007 splátka istiny z dlhodobých ostatných úverov pôžičiek a NFV	
- 821....	0,00
Spolu splátky istiny	5 000,00
- 651002 splátka úrokov z bankových úverov	900,00
- 651003 splátka úrokov z úverov ŠFRB	
- 651003 splátka úrokov z úverov/pôžičiek/NFV od ostatných subjektov verejnej správy	0,00
- 651....	0,00
Spolu splátky úrokov	900,00
Celková suma ročných splátok istiny a úrokov za rok 2026	5 900,00

c2) Výpočet dlhu obce k 31.12.2026 podľa § 17/6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z.	Suma v Eur
Úhrn upravených bežných príjmov obce a RO k 31.12.2025	137 000,00
Upravená celková suma ročných splátok istiny a úrokov za rok 2026	5 900,00
Dlhová služba obce v % k 31.12.2026 - pravidlo 25%**	4,31%

**Pomer dlhovej služby k upraveným BP v % = celková suma splátok istiny a úrokov / úhrn upravených bežných príjmov za predchádzajúci rozpočtový rok x 100

Poznámka: jednorázové predčasné splatenie istiny sa podľa § 17 ods. 8 zákona č.583/2004 Z.z. do sumy splátok nezapočítava

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bude splnená v roku 2026.

Záver

Návrh rozpočtu obce Galovany je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2026 - 2028. Bežný rozpočet na rok 2026 je zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet je zostavený schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bude vyrovnaný zo zostatku príjmových finančných operácií – použitie úveru na kapitálové výdavky a z rezervného fondu.

Predložený návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

Odporúčam – ~~neodporúčam~~ obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Galovany na rok 2026 schváliť a zobrať na vedomie „Návrh rozpočtu obce na roky 2027 - 2028“.

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra obce Galovany k návrhu rozpočtu na rok 2026 a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2027 - 2028.

Galovany, 07.11.2025

Ing. Slávka Medved'ová

Hlavný kontrolór obce